

A^o. 1827.

N^o. 39.

BREDASCHIE

COURANT.

Zaturdag

den 29 September



* * De Commissie over het TEEK EN-INSTITUUT der Stad Breda, verwittigt bij deze een iegelijk, dat dezelve tot voorkoming van afleiding en andere veranderingen in de oefening der kweekelingen, heeft noodig geoordeeld, den toegang te beperken door het uitgeven van kaartjes aan de geadmitteerde toeschouwers; kundende men zich tot het verkrijgen van gemelde kaartjes bij de respectieve leden der Commissie hieronder gemeld vervoegeu, terwijl alle niet daarvan voortziene personen zullen worden geweerd.

Breda, den 26 September 1827.

De Commissie voornoemd,
WERDEN.
VAN TETS.
FAES.
OUKOOP.

N E D E R L A N D E N.

Breda den 29 September

Men zegt dat er in eenige streken van Ialio den 24 jl. onderscheidene schokken van aardbeving gevoeld zijn, waarvan sommigen tot eenige sekonden toe duurden, dezelve namen eene rigting van het Z. W. naar het N. O. Er zonden echter geene ongelukken bij gebeurd zijn.

Brussel den 24 September.

Bij besluit van den 17 dezer, n^o. 94 heeft Z. M. de commissie uit den staatsraad voor de Roomsche Katholieke zaken, daargesteld bij besluit van den 16 September 1815, permanent verklaard. Opgemeld besluit behelst daarenboven, dat het getal der leden van de bedoelde commissie zal kunnen worden vermeerderd en dat dezelve haar gevoelen zal mededeelen over de wijze van uitvoering der, met den H. stoel op den 18. Junij II. geslotene overeenkomst.

Het besluit van den 18 September 1815 bepaalt, onder anderen, dat alle voordragten, betrekkelijk de zaken van de Roomsche-Katholieke godsdienst en geestelijkheid, om advies worden gezonden aan eene commissie van den raad van state, bestaande uit drie of vier van deszelfs leden, allen bellijders van die godsdienst; dat dezelve bestendig te Brussel zal vergaderen; dat zij aan Z. M. regstreeks haar rapport zal doen toekomen over iedere zaak, welke haar ten onderzoek zal zijn voorgesteld; en eindelijk, dat zij daarenboven bevoegd is, Z. M. alle denkbeelden mededeelen en aanbevelen, welke haar voorkomen tot heil van de godsdienst strekkende te zijn.

Maastricht den 25 September.

Een verschrikkelijke brand heeft eergisteren in de Gemeente Beringen 53 huizen in asch gelegd. Des nademiddags ten 2 ure is de brand in een huis bij de Diester poort begonnen, en heeft den ganschen nacht door gewoed. De meeste afgebrande huizen waren van dennenhout. Eene groote menigte Vee, en de onder dak gebragte veldvruchten, zijn eene prooi der vlammen geworden.

Middelburg den 27 September.

Het noorderlicht, hetwelk sedert 50 jaren zich zoo zeldzaam heeft vertoond, is dingsdag avond en nacht den 25 dezer, eens weder bijna in volle pracht verschenen, en zij die het om half elf, toen de vertooning het schoonst was, zagen, zullen zekerlijk de heerlijke, bloedroode, purpere, helder-witte en andere tinten, waarmede het zich onophoudelijk afwisselde, met bewondering aanschouwd hebben. Om half een was het reeds aan het afnemen, en vertoonde zich toen meest eenprig wit. — Of het nu, na zoo lang te zijn weggebleven, in het vervolg zich weder meermaalen zal veruonen, moet de tijd leeren. Voormaals veroorzaakte het veel schrik en ontsteltenis, en gaf aanleiding tot de bespottelijkste, en zelfs voor de overigheid bezwoene, verhalen van srijdende benden in de lucht, afgeschotene musketten en kanonnen, en soortgelijke. Het is eene zoo onschadelijke als schoone verheveling, welke ware aard tot nog toe niet volkomen is verklaard.

Duitschland en Aangrenzende Rijken.

Wenen den 17 September.

De *Beobachter* zegt; dat volgens berigten uit Smirna van den 18 Augustus, lord *Cochrane* zich den 5 Augustus in de wateren van Kaap Marapan, aan het Zuidereinde van Morea bevond, hebbende bij zich twee Turksche schepen welke hij genomen had, na een gevecht waarin de Turken 35 man aan dooden en gekweten verloren hadden. De twee Turksche schepen waren bestemd om ammunitie en 400 man Egiptische troepen naar Padras over te voeren.

ITALIË.

Wij hebben berigten uit Korfu van den 21 Augustus. — *Paul Buonaparte*, zoon van *Lucien*, was den 10 met het Ionisch schip *Santa trinita* te Cephalonia aangekomen. Den 17 was hij aan boord van de Grieksche schooner *Unicorn*, waarop zich de neef van lord *Cochrane* bevond, van Zante vertrokken om zich naar Griekenland te begeven.

In vele streken van Griekenland, alwaar zich nog Turken bevinden, heerscht de grootste ongerustigheid wegens het verschijnen der vlooten van de verbondene Mogendheden in de Grieksche wateren, dewijl men begrijpt dat allen toevoer zal worden afgesneden. Volgens berigten uit Prevesa had de Pacha een koerier naar *Reschid* Pacha gezonden, om zoo veel mogelijke versterking van troepen te zenden, vermits die vesting door de Grieken bedreigd werd. De Turken waren's nachts onder de wapenen, en de Grieken mochten naar zonnes ondergang zich niet op de straten vertoonen.

Te Vostizza lagen vele Turksche troepen, *Achmed*, Paşa van Patras, was er met 4000 man gelampeerd. Op zijnen marsch derwaarts

had hij het klooster van Taxiarchi aangetast. Hetzelve had zich reeds voor eenigen tijd aan de Turken moeten overgeven; doch was op nieuw door de Grieken bezet. Er ontstond een gevecht tusschen de troepen van *Achmed* en het Grieksche garnizoen, hetwelk zich lang verdedigde, doch eindelijk genoodzaakt was voor de overmagt te bezwijken.

PORTUGAL.

Lissabon den 7 September.

De Engelsehe oorlogschepen *Wellestey* en *Warspite* zijn Maandag in deze haven aangekomen, om de Engelsche station op de Taag te versterken. Zij hadden 500 man der Koninklijke garde aan boord, als ook de cadres om de regimenten in Portugal voltallig te maken.

Eene bigade der Engelsehe troepen zal zich naar Elvas en eene andere naar Porto begeven.

Den 2. dezer heeft er een opstand in Villa Real plaats gehad; geheele troepen doorliepen de straten onder het geschreeuw van: *Leve de Infant don Miguel, de oppermagtige Koning!* De konmandant deed dadelijk de militaire magt onder de wapenen komen en de opstandelingen uiteen drijven. Vier der belhamers zijn gearresteerd, en daaronder bevond zich een kapitein van het 20ste regiment infanterie, welke ten gevolge der amnestie in Portugal was terug gekomen.

ZWEDEN.

Stokholm, den 14 September.

Wij hebben de treurige tijding ontvangen van eenen verschrikkelijken brand, welke den 4 de stad Abo, op 30 huizen na, geheel in de asch gelegd heeft. Des avonds om 9 ure brak de brand uit, en om 10 ure stond de geheele stad reeds in vlammen. De kerken, de universiteitsgebouwen met de bibliotheek en andere kostbare verzamelingen, het tolhuis het hofgerecht met deszelfs archives; benevens 900 huizen zijn door de vlammen verteerd, en meer dan 11,000 menschen van alles befoofd geworden. — Volgens particuliere brieven zouden meer dan 100 menschen door dien verschrikkelijken brand zijn omgekomen.

De algemeene brandassurantie-compagnie alhier, heeft tengevolge van dit ongeluk, 300,000 rijksd. aan de inwoners van Abo te betalen.

Den 8 dezer is over geheel Denemarcken een buitengewoon schoon Noorderlicht in het N. W. gezien geworden, waaruit men een vrbegert en strengen winter wil voorspellen.

In het voorgaande jaar werden de pokken door een Engelsch schip naar Groenland, overgebracht, waardoor 70 menschen zijn weggerukt. Zoodra deze besmetting aldaar uitgebroken was, heeft men van Leith koepokstof naar Groenland gezonden, waardoor de verdere verspreiding van deze aanstekende ziekte gelukkiglijk is verhinderd geworden.

GROOTBRITANNIË.

Londen den 22 September.

De Keizer van Brazilië heeft eenen eigenhandigen brief aan den Koning van Engeland gezonden, om Hoogstdenzelven de benoeming van zijnen broeder don *Miguel* tot regent van Portugal mede te deelen, en om de ondersteuning van Z. M. in te roepen, ten behoeve van het constitutionele stelsel. Deze brief is, zegt men, door Z. M. op het minzaamste ontvangen, en men voegt er bij, dat men sedert dien tijd zich veel met de zaken van Portugal bezig houdt, welke men zekerlijk als in eenen zeer neteligen toestand mag beschouwen. Men heeft ook opgemerkt, dat sedert veertien dagen de markies *de Palmella* en de graaf van *Villa-Real* zich bijna dagelijks in het bureau van buitenlandsche zaken hebben bevonden, waarbij ook dikwijls de Oosterrijksche minister tegenwoordig was. Men denkt algemeen, dat men goede verzekeringen van den Infant zal vorderen, en meent, dat hij naar Engeland zal komen, alvorens zich naar Portugal te begeven, zijnde deze weg meer voegzaam geoordeeld, dan die over Madrid, of zijne inscheeping te Livorno.

Het is te wenschen, dat deze voorzorgen de rust in Portugal mogert herstellen en bevorderen, dat de opstand van Spanje zich niet over de grenzen uitbreide. Voorwaar, de voorvallen in Catalonie zijn zeer geheimzinnig. De hoofden van den tegenwoordigen opstand kommandeerden, in 1823, de troepen guerilla's, die den weg voor het Fransche leger baanden. Wat hun tegenwoordig doel mag zijn, weet niemand bepaaldelijk te zeggen. De brieven, die gisteren hier zijn ontvangen, maken van dezen opstand gewag als van eene zeer geheimzinnige zaak, en men verwondert zich over het groot getal aanhangers, die zich onder de nieuwe vanen scharen. Tot nog toe blijven de Fransche troepen lijdelijke aanschouwers der gebeurtenissen. De opstandelingen van Catalonie zijn, zegt men, wel uitgerust en hebben geld. Men meldt ook, dat zij te Madrid zeer magtige voorstanders hebben, aan wien zij dikwijls reboden zenden. De tijd zal de bewerkers van dezen opstand doen kennen, waarmede voorzeker niet bedoeld wordt om de belangen van Koning *Ferdinand* of der constitutionnelen te verdedigen.

FRANKRIJK.

Paris den 23 September.

Nog heeft men van de Fransche zeemagt voor Algiers geen kanonschot gehoord, en toch onderhandelt men reeds. De oorzaak van den twist met Algiers is deze. De Deij heeft aanzienlijke sommen van zekeren *Nathan Bacré* te vordereu, en wendde zich tot de Fransche regering, om ongeveer een miljoen piasters te verkrijgen, welke als schadeboosstelling voor gemakte prijzen ten behoeve van *Bacré* vereevend werden. Wegens het weigeren dezer bezitting voor de Deij van Algiers hevig tegen den Franschen consul uit en wierp hem zijnen waijer in 't gezigt. De heer *de Villele* zocht aanvankelijk van deze zaak eenen glimp te geven: sprak reeds van het lesertien van Algiers. Aan naderhand schijnt er toch eenige be-

zorgdheid nopens den uitslag ontstaan te zijn, en sedert onderhandelt men, ja men schijnt zelfs de consul te willen opofferen. Deze zaak heeft, zegt men, tot eene levendige woordwisseling tusschen den heer *Damas*, minister van buitenlandsche zaken, en den heer *Chabrol*, minister van marine, aanleiding gegeven; doordien de heer *Damas* de, naar men zegt, eenigzins trotsche handelwijze de van den consul goedgekeurde, terwijl de heer *Chabrol* de afkeurde. Overal spreekt men thans van Algerijnsche kapers, en de zeepremien zijn aanmerkelijk gerezen.

Uit Perpignan schrijft men in dato den 17 September, het volgende: De kourier van Barcelona welke gisteren alhier moest zijn, is heden nog niet aangekomen; hij schijnt tusschen Gironne en Figueres, aangehouden te zijn.

Het schijnt dat noch de waarschuwingen van den generaal *Mouet*, noch zijn besluit van den 13 dezer, eenigen indruk op de rebellen gemaakt hebben. Zij hebben Bagnoles en andere plaatsen bezet. Ook in Spanich Cerdagna hebben zich benden oproerlingen vertoond.

Tarragona is op het punt geweest om in handen der rebellen te vallen. De kruidmagazijnen bevinden zich in een der bastions der plaats, waar nevens een klooster der Capucijnen gelegen is. De rebellen hebben in het klooster een gat gemaakt en zijn aldus in de magazijnen gekomen, waar uit zij twaalf kwintalen buskruit, tien duizend pakjes patroonen en 2000 kleedingstukken geroofd hebben. In de stad bestond een komplot, om dezelve aan de opstandelingen over te geven. Het komplot werd ontdekt door eenige kanoniers, welke zich niet wilde laten omkopen. De ongerustheid en de verwarring is er echter zeer groot geweest.

Uit Lissabon schrijft men in dato den 8 September, het volgende: Den burggraaf *de Santarem*, is de portefeuille van binnenlandsche zaken en van marine, ontnomen.

De aartsbisschop van Seville is met een talrijk gevolg naar het graafschap Niebla, op de portugeesche grenzen vertrokken, en onderhoudt eene levendige correspondentie met de steden in de Algarven. De nabijheid van dezen aartsbisschop en het gedrag van ons gouvernement sedert eenigen tijd, hetwelk de belangen van de Koningin weduwe schijnt te begunstigen, verwekt eene groote ongerustheid onder de Constitutionelen.

De Apostolieke dagbladen vallen al de genen aan die zich als Constitutionelen hebben doen kennen; de bisschop van Elvas, pair van het koninkrijk, wordt zelfs niet verschoond. Z. Em. heeft de wege klachten bij het ministerie ingeleverd.

Mengelingen.

LOGOGRIPE.

De krijgstroepen mijne kracht
En schenkt door mij den vrede;
Maar bezit door mijne geestdrift
Ook een' aanklig'ich en wee:
Voegt 'gin gepasten rang
Mijn letters eens te zaam,
Dan ziet ge een' zeker dets
Bekend door mijnen naam,
Welk als ter vierde prunkt,
In 't magtig Amsterdam,
Aan zeker praal gebouw
Niet verre van den Dam;
't Bezit ook mehig een,
Die steeds geleerdheid mint;
En daar in zijne vreugd
En zijn genoegen vindt.
Zwaar drukt soms zeker iets,
Dat weel des grifsheld geldt,
't Welk men uit 't zelfde woord
Met weinig letters speld.
Een viertal is een sehar
Van volk tot volk gekend —
Van Noord tot Zolderpool —
Tot 't Werelds niterst end:
Radt gij 't bedoelde woord —
Ja, mijn bekenden naam,
Dan weet g' ook dra de rest;
En vat het al te zaam.

L. D. F.

MARKT-PRIJZEN der Stad Breda, van den 28 September 1827.

	Gl.	Cs.
Het Mudde Tarwe	f 7:	83
— Rogge. (nieuwe)	5:	63
— Gerst. (zomer)	00:	00
— Boekweit (Nieuwe)	3:	50
— Haver	00:	00
Fijn Tarwen Meel of Bloem Ned. pond.	00:	38
Grof ————— Idem	00:	16
Boter ————— Idem	00:	67½
Zand Aardappelen [Vat of Mudde].	1:	60
't ½ Ned. pond Fijn Tarwe Brood	00:	16
De 1 ————— Grof. Idem.	00:	16
De 2 ————— Boekweit	00:	14
De 3 ————— Roggen Brood.	00:	28
Het Ned. Pond Rundvleesch.	00:	00
— Kalfsvleesch	00:	00
— Schapenvleesch	00:	45
— Versch Varkenvleesch	00:	35
— Gerookt . idem	00:	75
Het 500 pond Hooi.	00:	00
— Stroo (Rogge)	00:	00
Het 1000 Eiken Telhout	2:	70
— Doof Hout	1:	60
De Kar Spaanders	3:	00
— Struiken	3:	25
de 100 Mutsaard	2:	30

ADVERTENTIEN.

OPROEPING VAN CREDITEUREN.

De Crediteuren in den Boedel van **PIETER JANSSEN**, Bierbrouwer, wopende te *Wernhout* onder *Zundert*, worden opgeroepen om te compareren op woensdag den 3den October 1827, des voormiddags ten elf ure, ter Griffie der Regtbank van Koophandel zitting houdende te **BREDA** op de Groote Markt wijk D. N^o. 120, ten einde tot de voorstelling van een of meerdere provisionele curators over te gaan, overeenkomstig de artikelen 476 en 480 van het Wetboek van Koophandel.

BREDA, den 28 September 1827.

W. S. NISSEN,

Regter Commissaris in het bovengemeld
Faillissement.

BERIGT VAN PIANO FORTO'S.

Tot zeer aanmerkelijke verminderde prijzen te bekomen zeer uitmuntende brillant gemonteerde tafelvormige **PIANO FORTE'S**, uit de beroemste Magazijnen herkomstig, groot 5½ en 6 octaaf; ter lengte van ruim 5 en breed 2 voet; voorzien van harpvoetstuk 2. 3. en enkele Pedalen, als Harp, Fagot, Dolce, Forte, aangenaam en rond van toon, zeer goed gedicht en luid; in Mahonhout kasten.

Adres bij **P. MONINX**, muziekhandelaar in de lange Brugstraat Wijk B. N^o. 241. Brieven Franco.

Een Patsoenlijke **JUFVROUW** vraagt in den omtrek van **BREDA** eene **G. E. S. T. O. F. F. E. R. D. E. K. A. M. E. R.**, met het gebruik van eene **T. U. I. N.**; benevens **K. O. S. T. E. R. N. W. O. O. N. T. I. N. G.** in een Patsoenlijk huizegen, zoodat kleine kinderen. Adres met opgaf van prijs onder de Lett. N. bij de **Wed. P. V. A. N. D. E. R. M. E. E. R.**, Boekverkoopster te **Rotterdam**. Brieven Franco.

J. A. C. SIMON,

Secretaris te 's *Princenhage*, als last hebbende van Zijne Principalen, zal op den 16 October 1827 provisioneel en 14 dagen daarna final in de herberg den *Pelikaan* te 's *Princenhage*, door den Notaris **H. C. L. VAN SCHWARTZEM** verkoopen de volgende onroerende Goederen; breeder bij billetten onschreven.

- 1 Koop. Eene **HUIZINGE**, **STALLING** en 2 Bunders, 50 Ellen **Z. A. A. I. L. A. N. D.**, en 23 Roede 50 Ellen **H. E. I. D. E.**, aan den *Heikant* bij de *Beek* onder 's *Princenhage*.
- 2 Koop. Een perceel **Z. A. A. I. L. A. N. D.**, groot 72 Roeden, 60 Ellen, gelegen als voor.
- 3 Koop. Een perceel **Z. A. A. I. L. A. N. D.**, groot 2 Bunders, 08 Roeden, 50 Ellen, gelegen op *Hambroek*.
- 4 Koop. Een perceel **Z. A. A. I. L. A. N. D.**, groot 31 Roeden, 50 Ellen, gelegen op *Steenakker*.
- 5 Koop. Een perceel **H. O. O. I. L. A. N. D.**, groot 1 Bunder, 07 Roeden, bij den *Angel* in *Strijpen*.
- 6 Koop. Een perceel **H. O. O. I. L. A. N. D.**, groot 1 Bunder 85 Roeden, op *Kesteren*.
- 7 Koop. Een perceel **H. O. O. I. L. A. N. D.**, groot 2 Bunder 29 Roeden, 76 Ellen in de *Hille van Halle*.
- 8 Koop. Een perceel **H. O. O. I. L. A. N. D.**, groot 1 Bunder, 86 Roeden, 40 Ellen, in *Wijmeren*.

BERIGT AAN OUDERS EN VOOGDEN.

De ondergetekende, schoothoudersse te **BREDA**, reeds sedert verscheidene jaren het vrouwen harer stadgenooten gewonen hebbende, en meermalen door dezelve aangezocht geweest zijnde om **J. O. N. G. E. J. U. F. V. R. O. U. W. E. N.** te de gebete kost te nemen, zoo neemt zij bij deze de vrijheid zich in de naam van **O. U. D. E. R. S. E. N. V. O. O. G. D. E. N.** aan te bevelen, die haar met de opvoeding en onderwijzing harer **D. O. C. H. T. E. R. S.** zouden willen vereeren.

Het Onderwijs zal grondig gegeven worden in nuttige **KUNSTEN** en **W. E. T. E. N. S. C. H. A. P. P. E. N.**, en in de **N. E. D. E. R. D. U. I. T. S. C. H. E.** en **F. R. A. N. S. C. H. E. T. A. L. E. N.**, alsmede in alle **V. R. O. U. W. E. L. J. K. E. H. A. N. D. W. E. R. K. E. N.**; terwijl men tevens gelegenheid zal vinden, onderwijs te ontvangen in de **H. O. G. D. U. I. T. S. C. H. E.** en **E. N. G. E. L. S. C. H. E. T. A. L. E. N.**

Ouders en Voogden kunnen zich verzekerd houden dat in hare tussching en onderwijzing niets verzuimd zal worden, om de haar toevertrouwde, Jonge Jufvrouwen op eene aangename wijze tot het doel harer bestemming opteleiden.

Wed. J. J. G. ABEL,

Geb. MULLER.

Bij **P. M. DE VROOM**, Boekhandelaar te *Brussel*, is dezertegen van de pers gekomen, en bij den Boekhandelaar **F. B. HOLLINGERUS PIJERS**, te *Breda* verkrijgbaar gesteld:

Cours theorique et pratique de *Tenue de livres* en parties doubles, demontree dans ses differentes applications a toutes les branches de commerce; par *Edigneaux*. Lithographie chez Delfosse jeune.

Dit zoo nuttige werk, hetwelk met de meeste zorg is uitgevoerd, zal 4 à 5 Livraisons uitmaken, en zullen tegen den geringen prijs van f 2,50 te verkrijgen zijn.

F. B. HOLLINGERUS PIJERS, te *Breda*, heeft op den 4 September 1827 aan heeren Burgemeester en Wethouders aldaar ter vertaling in het Nederduitsch vertoond: *Code de Commerce expliqué par ses motifs et par des Exemples; avec la solution, sous chaque article, des difficultés ainsi que de principales questions que presente le texte, et la definition de tous les termes de droit. Par J.-A. ROGRON, Avocat aux Conseils du Roi et à la Cour de Cassation. Troisième édition, contenant les Changements, Modifications et Dispositions nouvelles adoptés par le code de commerce des Pays-bas.*

En op den 17 daaraanvolgende.

Guillaume-Frédéric d'Orange-Nassau, avant son avènement au trône des Pays-Bas, sous le nom de Guillaume Ier., par un Belge. Bruxelles 1827.

Op nieuw vertoond, als, door bovengemelde van de **Wed. J. Allart**, te Delft, overgenomen:

Dr. FESSLER'S Resultate seines Denkens und Erfahrens, als Anhang zu seinen Rückblicken auf seine 70 Jahrige Pilgerschaft. Breslau 1826.

Tevens de 6 eerste afgedrukte vellen van **Dr. FESSLER, Rückblick auf seine 70 Jahrige Pilgerschaft.**

Gelijk mede van **ANCLAIT, Six Mois en Russie.**